

og Nytte er det for Fædrelandet, at man vedbliver at følge dette Syſtem? Ja, mine Herrer, jeg kan ikke indſe, at det kan vedblive at gaa paa denne Maade; ſlige Miniſterier kunne vel ſidde, men de ere dødfødte fra Jøbjelen, de mangle Leveevne. De ere ſom Børn, der fødes uden Vitalitet. Derſom man vil vedblive paa denne Maade, kan man ligefaa godt ſkrive over den Dør, der fører ind til Miniſterværelſet, de beſjendte Ord, der ifølge Dante ſtøde over de fortabte Anders Dopholdſted i Underverdenen: Lad Haabet udenfor! thi de have intet Haab om at kunne gjenneføre Noget. De ville ſtadig her finde en levende Mur, et levende Bolværk, der vil ſætte ſig imod alle de magtesløſe Forſøg, der gjøres paa at føre Folket hen i en Retning, hvori det ikke ſelv puffer at gaa. Regjere kan et ſaadant Miniſterium ikke. Til at regjere maa et Miniſterium have alle Regjeringsfaktorerne med ſig, alſaa ogſaa den vigtigſte, den egentlig bevilgende Myndighed. Alſaa vi faae Miniſtre, ſom ikke kunne regjere. Den anden Side af Miniſtervirksomheden derimod, Administrationen, kunne de ganſke viſt foreſtaa; men, mine Herrer! behøve vi egentlig Miniſtre til at adminiſtrere? Efter min Erfaring adminiſtreres der i den røde Bygning ikke af Miniſtre, men af Departementschefer, og diſſe kunne næſten altid gjøre det bedre, fordi de have Routinen, Erfaringen, Forſkolen og Fordannelsen. De Miniſtre, ſom vi ſaaledes faae ind fra Landet, komme temmelig upvede ind i Administrationen, omtrent ſom i gamle Dage Luſkulantterne kom ind i Rentekammeret for at lære at blive Antmænd. Saaledes komme ogſaa nu Miniſtre ind i Miniſteriet og ſtulle forſt ſætte ſig ind i Forretningerne og lære at adminiſtrere. Dertil behøve vi virkelig ikke dette ſtore Apparat, adminiſtreres kan Landet uden ſlige Kapaciteter. Alſaa, mine Herrer! et ſaadant Mindretalsminiſterium kan ikke regjere, og til at adminiſtrere behøves det i Grunden ikke. Derimod har et ſaadant Miniſterium det altid i ſin Magt at ſtandſe Sagerne; men endſkjøndt jeg kan være enig med den ærede Ordſfører i, at det kan være ganſke heldigt, at man ikke gaar for raſt frem, ſaa er det paa den anden Side ganſke ſikkert, at det ikke kan gaa an i det Gvindelige at modſætte ſig de Bevægelſer, ſom ere i Folket. Ved at ſtemme op for en Strøm bringer man den jo ſnare til at gjøre Skade end Gavn. Ved at lede Strømmen, ved at imødekomme den vil man derimod kunne bringe den ind i den rigtige Retning. Der er i vore Dage mange Bevægelſer i forſkjellige Retninger i Folket, mange ſunde Bevægelſer, adſkilte uſunde. De ſunde bør man imødekomme, de uſunde maa man imødegaa. Saa længe man ikke rokker ved Statens Grundpiller, ved Giendommen, ved Hgteffabet, ved Religionen, ved Forfatningen, vil man i denne Sal finde megen Imødekommen mod Livens Bevægelſer, og mulig vil

man finde netop i denne Sal en kraftigere Modſtand mod de Bevægelſer, der ville Statens Grundpiller til Livs end hos de ſaakaldte Ratbederſocialiſter. Jeg tror, at vi, ſom ere i Majoritet i denne Sal, i Retning af at bevare Statens Grundpiller uantafede ere mere konſervative, end de, der ellers føre Konſervatiſmen i Munden. Det er i det Mindſte min Overbeviſning. Mine Herrer, der er kun een Betingeſe, een Omſtændighed, under hvilken man kan taale et Mindretalsminiſterium, et Miniſterium, der har Majoritet i Folkethinget, alſaa i Folket, imod ſig, og denne Betingeſe er den, at et ſaadant Miniſterium udfører en virkelig Bedrift, en Stordaad, ſom ſkaffer det Fædrelandets Taknemmelighed. Vi have ſet det andet Stebs, vi have ſet et Miniſterium begynde at regjere ſaa at ſige med hele Kammeret imod ſig, og vi have ſet det ved ſin Dygtighed, Ihærdighed og ved de Tjenefter, det har gjort Fædrelandet efterhaanden ſvinge Steinningen om og blive de populæreſte Mænd. Dette kan lade ſig gjøre, vi have ſet det ſke i Preuſen. Det er alſaa noget, der meget godt kan udføres; men der udføres dertil, at der ſkal udrettes en Bedrift, en Stordaad, ſom Alle ere enige om at beundre, ſom hele Fædrelandet kan yde dem ſin Tak for. Nu vil man maafke ſige, at i vort lille Land er der ikke ſtore Bedrifter at udføre. Krigeriſke Bedrifter kan der ikke være Tale om at udføre; hvor er da det Felt, hvorpaa man ſkal kunne udføre ſaadant? Ja, mine Herrer, der er en Sag, ſom ligger os alle, meget paa Hjerte, en Sag, der i den egentligſte Forſtand er en Livsſag for os langt mere end den Sag, vi behandlede igaar, Befæſtningſſagen. Jeg ſiger naturligvis til det uafgjorte Forhold i Sønderjylland. Der er hengaaet tolv Aar, ſiden Sønderjylland blev ſtilt fra os, og jeg har ikke ſet, at der har været nogen alvorlig Beſtræbelſe fra vore Regjerings Side for at bringe Forholdet tilbage, ſaaledes ſom Forholdets Natur tilſiger, at det bør føres tilbage. Der har viſt nok været ført Forhandlinger, men der hviler over diſſe Forhandling et Slør, ſom endnu ikke er løftet, og det er ikke til at afgjøre, paa hvilken Side Skylden ligger for, at Sagen ikke blev ordnet dengang. Siden den Tid har Sagen hvilet, og denne Sag hører dog til den, over hvilken der ikke maa gro Mos, man maa vel vogte ſig for at ſkabe et fait accompli i ſlige Sager. Vi have Erfaringen for os i ſaa Henſeende. Hvor hurtigt miſtede Skaane ikke ſin danſke Nationalitet! Vi erindre, at vore Fædre have fortalt os, at Norges Tab var en Sorg for hele Landet. Det huſter denne Generation ſlet ikke. Denne Generation har lidt under Sønderjyllands Tab, vi føle daglig Smerte derover; men hjem ſiger, at vore Efterkommere ville vedligeholde den ſamme Inter-eſſe for dette Spørgſmaal, hvis Løsning dog er en Livsſag for Fædrelandet. Alſaa,